

Kuntarahoitus Oyj

Yhteiskunnallisen rahoituksen viitekehys

12.2.2020

TAUSTA

KUNTARAHOITUS OYJ

Kuntarahoitus on yksi Suomen suurimmista luottolaitoksista sekä ainoa kuntasektorin ja valtion tukeman asuntotuotannon rahoitukseen ja riskienhallintaan erikoistunut toimija. Yhtiö on täysin suomalaisten julkisyhteisöjen omistama. Kuntarahoituksen omistajia ovat kunnat, Keva ja Suomen valtio.

Edistääkseen toiminnallaan Suomen kestävän kehityksen tavoitteita Kuntarahoitus on sitoutunut ymmärtämään, seuraamaan ja hallitsemaan toimintansa ja myöntämänsä rahoituksen vaikutuksia yhteiskuntaan, ympäristöön ja talouteen. Yhtiön arvot, missio, toiminta ja toimintaperiaatteet osoittavat yhtiön sitoumuksen kestävän kehityksen tavoitteisiin. Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen viitekehys on linjassa yhtiön strategian ja vastuullisuuspolitiikan kanssa.

Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen viitekehys on laadittu International Capital Markets Association (ICMA) julkaisemien Social Bonds Principles (SBP) -periaatteiden pohjalta.

HYVINVOINTIVALTIO SUOMESSA

Muiden Pohjoismaiden tavoin Suomi on rakentanut vahvaa hyvinvointivaltiota aina 1940-luvulta lähtien. Hyvinvointivaltion tavoite on tarjota kansalaisille tasapuoliset mahdollisuudet hyvinvointiin ja toimeentuloon. Suomessa sosiaaliturva koostuu palveluista ja toimeentuloa turvaavista rahallisista etuuksista. Tulotasosta riippumatta kaikilla on oikeus sosiaaliturvaan, joka kattaa esimerkiksi vanhuuden, sairauden, työttömyyden vuoksi syntyneen toimeentulon tarpeen.

Laki määrää kuntien velvoitteeksi tuottaa kuntalaisille yhteiskunnalliset ja terveydenhuollon palvelut. Kunta rahoittaa julkiset palvelut kuntaverolla, valtion myöntämällä tuilla sekä joidenkin palveluiden yhteydessä perittävillä palvelumaksuilla.

Laadukas koulutus on yksi suomalaisen hyvinvointivaltion perusta. Suomalainen koulutusjärjestelmä mahdollistaa yhdenvertaiset edellytykset korkeatasoiseen koulutukseen: koulutus on ilmaista ala-asteelta korkeakouluun saakka. Oikeus tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen ilmaiseen koulutukseen on kirjattu Suomen perustuslakiin.

Suomi on sitoutunut tavoittelemaan YK:n kestävän kehityksen eli Agenda 2030 -tavoitteita. Ensimmäiset valtiotason kestävän kehityksen tavoitteet asetettiin vuonna 2017.¹ Yhteiskunnallisia

¹<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79455>

kysymyksiä koskien vuonna 2017 laaditussa selonteossa määritellään painopistealueeksi yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi. Vaikka yleinen tilanne yhteiskunnallisten kysymysten suhteen on Suomessa hyvä, Suomen hyvinvointivaltion haasteet liittyvät tasapuolisen, laadukkaan koulutuksen ja kilpailukyvyn ylläpitämiseen, kasvaviin hyvinvointieroihin sekä hyvinvointivaltion turvaamiseen.

Kuntarahoitus on tunnistanut erityisiä hankkeita, jotka vastaavat yllämainittuihin kansallisiin haasteisiin ja tavoitteisiin. Tässä viitekehyksessä on kiinnitetty huomiota sellaisiin hankkeisiin ja kohderyhmiin, joiden rahoittamisella on merkittävä vaikutus hyvinvointierojen kuromiseen ja yksinäisyyden ehkäisyyn. Lisäksi jossain hankkeissa käyttäjäryhmäksi on tunnistettu yleisluontoisesti palveluiden käyttäjät, koska palveluita pystyy inklusiivisesti hyödyntämään kaikki käyttäjät, riippumatta heidän tulotasostaan ja/tai asuinpaikastaan. Näillä hankkeilla edistetään Suomen hyvinvointivaltion toimintaa, ja joko parannetaan tai ylläpidetään hyvinvointivaltion palveluiden saatavuutta. Lisätietoja hyvinvointivaltion tarjoamista palveluista löytyy Kuntarahoituksen laatimasta lisäaineistosta, Kuntarahoituksen englanninkieliseltä sivustolta: munifin.fi.

Kuntarahoitus edistää ilmastoon ja ympäristöön liittyviä kestävän kehityksen tavoitteita erillisessä vihreän rahoituksen viitekehyksessään ja tarjoamalla viitekehykseen liittyvää vihreää rahoitusta asiakkailleen.

VAROJEN KÄYTTÖ

Yhteiskunnallisella rahoituksella tarkoitetaan valikoituja laina- tai leasinghankkeita, jotka täyttävät Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen kriteerit, International Capital Markets Association eli ICMA:n Social Bonds Principles (SBP) -periaatteet ja jotka edistävät tiettyjä kestävän kehityksen tavoitteita (SDG:t).

Tämän viitekehyksen pohjalta Kuntarahoitus voi laskea liikkeeseen:

- i. Yhteiskunnallisia joukkovelkakirjalainoja yleiseen tarkoitukseen: rahoitus suunnataan laina- ja leasinghankkeisiin, jotka edustavat mitä tahansa kolmesta projektikategoriasta, jotka on määritelty tässä viitekehyksessä.
- ii. Yhteiskunnallisia joukkovelkakirjalainoja eli ns. teemajoukkovelkakirjalainoja, jotka edustavat tiettyä yhteiskunnallista teemaa: rahoitus suunnataan laina- ja leasinghankkeeseen, joka edustaa yhtä kolmesta projektikategoriasta, jotka on määritelty tässä viitekehyksessä.

Kaikissa tapauksissa sovelletaan Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen viitekehystä. Lainaja leasinghankkeet, joilla rahoitetaan yhteiskunnallisen rahoituksen projektikategorioiden hankkeita, muodostavat yhteiskunnallisen rahoituksen portfolion.

Projektikategoriat sisältävät hankkeita, jotka a) mahdollistavat asumisen ratkaisuja (Asuminen), b) edistävät hyvinvointia (Hyvinvointi) tai c) edistävät koulutusta (Koulutus)

Kuntarahoituksen projektikategoriat	SDG & SBP-kategoriat	
Asuminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erityisryhmien asuminen² 2. Yhteisölliset kohtuuhintaiset vuokra- ja omistusoikeusasunnot, jotka täyttävät Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n kriteerit³ 	<u>SDG</u> Tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt <u>SBP</u> Kohtuuhintainen asuminen
Hyvinvointi ⁴	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terveys, esim. julkiset sairaalat, terveysasemat, poliklinikat, hoitokodit sekä terveydenhuollon irtaimisto 2. Liikunta, esim. julkiset avoimet tilat, puistot, urheilukentät, uimahallit ja jäähallit 3. Kulttuuri, esim: kirjastot, kulttuurikeskukset, museot, teatterit ja monitoimihallit 	<u>SDG</u> Tavoite 3: Terveys ja hyvinvointi Tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt <u>SBP</u> Mahdollisuus käyttää peruspalveluita
Koulutus ⁵	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koulutus, esim. päiväkodit, esi-opetus, ala- ja yläasteet, lukiot, korkeakoulukampukset ja koulukeskukset sekä opetukseen käytettävä irtaimisto 	<u>SDG</u> Tavoite 4: Hyvä koulutus Tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen <u>SBP</u> Mahdollisuus käyttää peruspalveluita Sosioekonomisen tilanteen parantaminen ja mahdollisuuksien laajentaminen

² Käsittää mm. vanhukset, opiskelijat, vammaiset, kodittomat, päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, muistisairaat, nuoret, pakolaiset ja marginalisoituneet ryhmät.

³ Asukkaiden on täytettävä ARA:n kriteerit liittyen asunnon hakijan soveltuvuuteen ja taloudelliseen tilanteeseen. Asukasvalintaan vaikuttajat hakijan asunnon tarve, tulotaso ja varallisuus. Yhteisöllinen asuminen voi käsittää esim. seuraavia elementtejä: yhteisölliset asuin- ja harrastetilat, yhteisöpuutarha, yhteiskäyttötavarat tai asumisen ratkaisut, jotka mahdollistavat sukupolvien tai erilaisten asukasryhmien sekoittumisen.

⁴

- Kaikki terveysprojektikategorian hankkeet voidaan sisällyttää yhteiskunnallisen rahoituksen portfolioon. Piirteenoimaista hankkeille on, että ne ovat julkisesti rahoitettuja ja tarjoavat inklusiivisesti palveluita kaikille käyttäjille. Matalan tulotason omaavat käyttävät julkisia terveydenhuollon palveluita enemmän kuin korkeamman tulotason omaavat. Korkeamman tulotason omaavilla on usein mahdollisuus hyödyntää yksityisen terveydenhuollon palveluita, mikä korvaa tarvetta julkisen terveydenhuollon palveluille.
- Liikunta- ja kulttuuriprojektikategorioiden hankkeiden soveltuvuuden määrittämiseen käytetään sisäistä arviointimallia. Mallin avulla tarkastellaan postinumeroittain alueiden ja kuntien sosioekonomisia tekijöitä. Mallin avulla pyritään tunnistamaan hankkeet, joilla on erityisen laaja-alainen vaikutus yksilön hyvinvointiin ja alueen elinvoimaan.

⁵ Koulutusprojektikategorian hankkeiden soveltuvuuden määrittämiseen käytetään sisäistä arviointimallia. Mallin avulla tarkastellaan postinumeroittain alueiden ja kuntien sosioekonomisia tekijöitä. Mallin avulla pyritään tunnistamaan hankkeet, joilla on erityisen laaja-alainen vaikutus yksilön hyvinvointiin ja alueen elinvoimaan. Sisäistä arviointimallia ei sovelleta korkeakoulukampuksiin ja koulukeskuksiin, sillä näissä oppilasvalintaan eivät vaikuta oppilaaksiottoalueet tai opiskelijoiden kodin sijainti. Korkeakoulukampukset ja koulukeskukset tarjoavat oppimismahdollisuuksia kaikille, joten hankkeiden kohderyhmä on palveluiden käyttäjät.

Suomen rakentamismääräyskokoelma määrittää rakentamisen standardit Suomessa. Ympäristöministeriön voimassaoleva asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017) asettaa energiatehokkuusluokkien raja-arvot ja vähimmäisvaatimukset uusille rakennuksille.⁶ Kyseisen asetuksen mukaisesti tietyissä tapauksissa rakennuksiin sovelletaan aiemmin voimassa olleita rakennusten energiatehokkuutta koskevia säännöksiä. Laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) lasketaan rakennuksen käyttötarkoituksittain eikä se saa ylittää asetuksessa määritellyjä raja-arvoja.

HANKKEIDEN ARVIOINTIA JA VALINTAA KOSKEVA PROSESSI

Yhteiskunnallisen rahoituksen jatkuva prosessi:

- i. Yhteiskunnallisten hankkeiden alustavasta arvioinnista vastaa Kuntarahoituksen rahoitustoiminto, joka toimittaa potentiaaliset laina- ja leasinghakemukset Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen arviointiryhmän arvioitavaksi.

Yhteiskunnallisen rahoituksen prosessi kvartaaleittain:

- ii. Yhteiskunnallisen laina- tai leasinghakemuksen lopullisesta hyväksynnästä vastaa Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen arviointiryhmä. Arviointiryhmä käsittelee jokaisen hakemuksen itsenäisesti, ja se hyväksyy vain, mikäli hanke täyttää viitekehysessä Varojen käyttö -luvussa mainitut projektikategorioiden kriteerit ja muita yhteiskunnallisen rahoituksen arviointiryhmän määrittämiä kvalitatiivisia elementtejä. Yhteiskunnallisen rahoituksen arviointiryhmä koostuu kolmesta jäsenestä: kahdesta Kuntarahoituksen asiakkaiden edustajasta ja/tai asiaan liittyvien julkisen sektorin yhteisöjen/organisaatioiden muista asiantuntijoista sekä Kuntarahoituksen rahoitus-toiminnon edustajasta.

VAROJEN HALLINNOINTI

Yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuista saatavat varat korvamerkitään ja varoilla rahoitetaan uusia sekä jälleenrahoitetaan olemassa olevia Kuntarahoituksen yhteiskunnallisen rahoituksen portfolioon hyväksytyjä hankkeita. Uusiksi voidaan määritellä sellaiset hankkeet, jotka ovat valmistuneet enintään vuosi ennen kuin yhteiskunnallisen rahoituksen arviointiryhmä on hyväksynyt ne yhteiskunnallisen rahoituksen portfolioon. Tavoitteena on, että valtaosa yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuista saatavista varoista kohdistuu uusiin hankkeisiin. Toteutunut suhde yhteiskunnallisen rahoituksen uusien hankkeiden ja olemassa olevien hankkeiden jälleenrahoituksen välillä julkaistaan vuosittaisessa yhteiskunnallisen rahoituksen vaikutusraportissa.

Yhteiskunnallisilla joukkovelkakirjalainoilla saadut varat sijoitetaan lyhytaikaisiin sijoituksiin siihen asti, kunnes ne ohjataan yhteiskunnallisen rahoituksen hankkeisiin. Varoja hallinnoidaan yhtiön vastuullisuuspolitiikan mukaisesti. Kuntarahoitus on sitoutunut valvomaan ja hallinnoimaan yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen ja yhteiskunnallisen rahoituksen portfolioon suhdetta.

⁶ <https://www.ym.fi/download/noname/%7BFD99E48D-F28B-452E-8175-29EA77ABD4CA%7D/133872>

RAPORTOINTI

Kuntarahoitus edistää vaikutusraportin käyttöä mahdollisimman laajasti. Kuntarahoitus julkaisee vuosittain yhteiskunnallisen rahoituksen vaikutusraportin, jotta sijoittajat pystyvät seuraamaan yhteiskunnallisen rahoituksen kehitystä ja painopistealueita. Vaikutusraportti sisältää luettelon rahoitetuista hankkeista ja niiden arvioituista ennakoituista vaikutuksista projektikategorioittain sekä yhteenvedon Kuntarahoituksen yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen ja rahoituksen kehityksestä. Raportti sisältää:

- yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen ja yhteiskunnallisen rahoituksen portfolion suhde
- listaus hankkeista, jotka on hyväksytty yhteiskunnallisen rahoituksen portfolioon kyseisenä vuonna sekä hankkeiden rahoitettu määrä
- vaikutusindikaattorit, jotka voivat olla kvantitatiivisia tai kvalitatiivisia
- kuvauksen rahoitettujen hankkeiden linkittymisestä niihin kestäväen kehityksen tavoitteisiin, joita yhteiskunnallisella rahoituksella edistetään
- uusien hankkeiden rahoituksen ja vanhojen hankkeiden jälleenrahoituksen osuus

Kuntarahoitus on sitoutunut kehittämään vaikutusraporttiaan ja yhtiö on avoin raporttia koskeville kehitysehdotuksille. Yhteiskunnallisen rahoituksen vaikutusraportti julkaistaan Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Tässä asiakirjassa esitetty informaatio ja aineisto perustuvat laatimishetken tilanteeseen ja voivat muuttua ilman eri ilmoitusta. Kuntarahoituksella ei ole velvollisuutta päivittää, muokata tai muutoin tehdä muutoksia tähän asiakirjaan. Asiakirjassa esitetty aineisto on luonteeltaan yleisinformatiivista eikä sitä tule tulkita suositukseksi tehdä tai jättää tekemättä arvopapereihin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyviä liiketoimia koskevia päätöksiä. Tässä asiakirjassa esitetty aineisto on tarkoitettu yksityiseen käyttöön ja sen kopioiminen ilman Kuntarahoituksen kirjallista lupaa ei ole sallittua. Tätä asiakirjaa tai sen kopioita ei saa levittää Yhdysvalloissa eikä yhdysvaltalaisille sijoittajille vastoin Yhdysvaltojen laissa asetettuja rajoituksia. Myös muiden maiden lait ja säännökset voivat rajoittaa tämän asiakirjan levittämistä.